

Sosialantropologisk institutt

Eksamensoppgaver til

SOSANT2000:

Generell antropologi: grunnlagsproblemer og kjernesporsmål

Ordinær eksamen

Høsten 2004

Skoleeksamen 2. november kl. 9-15, Lesesal A og B, Eilert Sundts hus

Både original og kopier (gjennomslagsark) av besvarelsen skal leveres. Skriv tydelig. Skriv hardt med spiss penn for godt gjennomslag på kopien. Husk at dersom du får behov for å rette opp svaret, må du også rette opp på gjennomslagsarkene. Kopiene blir uleselige om du legger flere ark oppå hverandre når du skriver, retter opp o.l. Kladdeark skal ikke leveres unntatt i helt spesielle tilfeller.

Sensuren offentliggjøres i StudentWeb senest 23. november 2004.

Det skal svares på to spørsmål. De to besvarelsene vektet likt ved utregning av samlet karakter på emnet.

Ingen hjelpemidler er tillatt på eksamen!

Lykke til!

Bokmål:

Besvar del I (enten oppgave 1 eller 2) OG del II (enten oppgave 1 eller 2):

Del I.

Enten:

1.

Lévi-Strauss laget et skille mellom bricoleuren og ingeniøren. Redgjør for skillet og diskuter i hvilken grad det hjelper oss i å forstå ”andre mentaliteter. Bruk empiriske eksempler.

Eller:

2.

Diskuter ulike antropologers innfallsvinkler til studiet av forholdet mellom den sosiale verden og den

naturlige verden av dyr og planter. Bruk eksempler fra pensum.

Del II.

Enten:

1.

Hva har Gows mestizer til felles med Comaroffs misjonærer? Hvordan kan en fokusering på slike posisjonerte personer gi et mer differensiert bilde av en virkelighet? Illustrer med andre lignende eksempler fra pensum.

Eller:

2.

Menneskekroppen er både kilde til, og medium for, personlig identitet og sosial produksjon. Belys denne dobbelheten med eksempler fra pensum.

Nynorsk:

Svar på del I (enten oppgåve 1 eller 2) OG del II (enten oppgåve 1 eller 2):

Del I.

Enten:

1.

Lévi-Strauss laga eit skilje mellom bricoleuren og ingeniøren. Gjer rede for skiljet og diskuter i kva grad det hjelper oss i å forstå "andre mentalitetar". Nytt empiriske døme.

Eller:

2.

Diskuter ulike antropologar sine innfallsvinklar til studiet av forholdet mellom den sosiale verda og den naturlige verda til dyr og planter. Nytt eksempel frå pensum.

Del II.

Enten:

1.

Kva har Gows mestizar til felles med Comaroffs misjonærer? Korleis kan ei fokusering på slike posisjonerte personar gi eit meir differensiert bilde av ein røyndom? Illustrer med andre liknande døme frå pensum.

Eller:

2.

Menneskekroppen er både kjelde til, og medium for, personleg identitet og sosial produksjon. Kast lys over dette doble perspektivet med døme frå pensum.

English:

Answer part I (either question 1 or 2) AND part II (either question 1 or 2):

Part I.

Either:

1.

Lévi-Strass made a distinction between the bricoleur and the engineer. Explain the difference and discuss to what extent it helps us understand “other mentalities”. Use empirical examples.

Or:

2.

Discuss different anthropologists’ use of the relationship between the social world and the natural world of plants and animals. Use examples from the syllabus.

Part II.

Either:

1.

What do Gow’s mestizoes have in common with Comaroff’s missionaries? How can a focus on such positioned persons give a more differentiated picture of reality? Illustrate with other similar examples from the reading list.

Or:

2.

The human body is both a source of, and a medium for, personal identity as well as social production. Illustrate this double perspective with examples from the reading list.

Utsatt eksamen høsten 2004:

Det skal svares på to spørsmål.

Bokmål:

Besvar del I (enten oppgave 1 eller 2) OG del II (enten oppgave 1 eller 2):

Del I.

Enten:

1.

”Nøkkelsymboler” (Ortner) og ”dominante symboler”(Turner) er analytiske begrep som brukes av antropologer i studiet av ritualer og symbolikk. Diskuter hva som legges i disse begrepene og i hvilken grad du mener de er nyttige. Bruk empiriske eksempler.

Eller:

2.

Kan antropologer bidra til studiet av tenkning? På hvilke måter kommer tenkning til uttrykk i sosialt liv? Belys disse spørsmålene gjennom to til tre empiriske eksempler fra pensum.

Del II.

Enten:**1.**

Hvordan kan man si at historie og antropologi er sammenfallende disipliner? Bruk etnografiske eksempler fra pensum for å illustrere dette.

Eller:**2.**

Harrison diskuterer kulturelle grenser som "rhetorical devices" (retoriske grep). Drøft i forhold til pensum og særlig i forhold til de artiklene som fokuserer på grenser av ulike typer.

Nynorsk:**Svar på del I (enten oppgåve 1 eller 2) OG del II (enten oppgåve 1 eller 2):****Del I.****Enten:****1.**

"Nøkkelsymboler" (Ortner) og "dominante symboler" (Turner) er analytiske omgrep som blir brukt av antropologar i studiet av ritualer og symbolikk. Diskuter kva som blir lagt i desse omgrepa og i kva grad du meiner dei er nyttige. Bruk empiriske døme.

Eller:**2.**

Kan antropologar bidra til studiet av tenkjing? På kva måter kjem tenkjing til uttrykk i sosialt liv? Bruk to til tre empiriske døme frå pensum for å svare på desse spørsmåla.

Del II.**Enten:****1.**

Korleis kan ein seie at historie og antropologi er samanfallende disiplinar? Bruk etnografiske døme frå pensum for å illustrere dette.

Eller:**2.**

Harrison diskuterer kulturelle grenser som rhetorical devices (retoriske grep). Drøft i forhold til pensum og særleg i forhold til dei artiklane som fokuserer på grenser av ulike typer.

English:**Answer part I (either question 1 or 2) AND part II (either question 1 or 2):****Part I.****Either:****1.**

"Key symbols" (Ortner) and "dominant symbols" (Turner) are analytical concepts used by anthropologists in the study of ritual and symbolism. Discuss the meaning of these concepts and to what extent you think they are useful. Use empirical examples.

Or:

2.

Can anthropologists contribute to the study of thinking? In what ways does thinking express itself in social life? Consider these questions through the use of two to three empirical examples from the syllabus.

Part II.

Either:

1.

How can it be said that history and anthropology are convergent disciplines? Use ethnographic examples from the reading list to illustrate this.

Or:

2.

Harrison discusses cultural boundaries as rhetorical devices. Discuss in relation to our reading list giving special attention to those articles focusing on boundaries of different kinds.

Skoleeksamen våren 2004

Bokmål:

Besvar oppgave 1 (enten a eller b) OG oppgave 2 (enten a eller b):

1

Enten:

a.

Drøft Marshall Sahlins og Lila Abu-Lughod til dels motstridende synspunkter på hvordan kulturbegrepet kan bidra til en videreutvikling av antropologisk kunnskap. Hva er din mening om kulturbegrepet og hvordan det kan anvendes i antropologi?

Eller:

b.

Gjennom en historisk tilnærming viser det seg at mye av det som tillegges en "autentisk fortid" faktisk er fenomener som har vokst frem som følge av situasjoner preget av kulturkontakt. Drøft ved bruk av etnografiske eksempler.

2

Enten:

a.

”Not only is totemism not to be equated with a single mode of thought, but it is profoundly misleading to associate totemism with certain kinds (or, even worse, stages) of culture” (”Ikke bare må totemisme ikke bli sammenfallende med en spesiell form for tenkning, men det er høyst villedende å assosiere totemisme med visse former (eller, enda verre, visse stadier) av kultur”) (Bradd Shore 1996).

Diskuter dette utsagnet i tilknytning til den såkalte ”totemisme debatten”.

Eller:

b.

Med utgangspunkt i kvinnelig omskjæring, diskuterer antropologiske utfordringer i studiet av fremmede sosiokulturelle praksiser. Bruk etnografiske eksempler.

Nynorsk:

Svar på oppgåve 1 (enten a eller b) OG oppgåve 2 (enten a eller b):

1.

Enten:

a.

Drøft Marshall Sahlins og Lila Abu-Lughod sine til dels motstridande synspunkt på korleis kulturomgrepet kan medverka til ei vidareutvikling av antropologisk kunnskap. Kva er meininga di om kulturomgrepet og korleis det kan brukast i antropologi?

Eller:

b.

Gjennom ei historisk tilnærming viser det seg at mykje av det som blir tilskrive ei ”autentisk fortid” faktisk er fenomen som har vokse fram som følge av situasjonar prega av kulturkontakt. Drøft ved bruk av etnografiske eksempel.

2.

Enten:

a.

”Not only is totemism not to be equated with a single mode of thought, but it is profoundly misleading to associate totemism with certain kinds (or, even worse, stages) of culture” (”Ikkje berre må totemisme ikkje bli samanfallande med ei spesiell form for tenking, men det er høgst villeiande å assosiere totemisme med visse former (eller, endå verre, visse stadier) av kultur”) (Bradd Shore 1996)

Diskuter dette utsagnet i tilknytning til den såkalla ”totemisme debatten”.

Eller:

b.

Med utgangspunkt i kvinneleg omskjering, diskuter antropologiske utfordringar i studiet av framande sosiokulturelle praksisar. Bruk etnografiske eksempel.

English:

Answer question 1 (either a or b) AND question 2 (either a or b):

1.

Either:

a. Discuss Marshall Sahlins' and Lila Abu-Lughod's contrasting points of view on the concept of culture and the extent to which this concept can contribute to anthropological knowledge. What is your opinion about the concept of culture and how it may be used in anthropology?

Or:

b. Through a historical approach it becomes clear that much of what we attribute to an "authentic past" actually has arisen within contexts or situations characterized by cultural contact. Discuss with use of ethnographic examples.

2.

Either:

a. "Not only is totemism not to be equated with a single mode of thought, but it is profoundly misleading to associate totemism with certain kinds (or, even worse, stages) of culture" (Bradd Shore 1996).

Discuss this statement with reference to the so-called "totemism debate".

Or:

b. With reference to female circumcision, discuss some anthropological challenges to the study of alien socio-cultural practices. Use ethnographic examples.

Utsatt eksamen høsten 2003

Bokmål:

Det skal svares på to spørsmål. Alle studenter velger ett spørsmål fra seksjon A og ett spørsmål fra seksjon B. De to besvarelsene vektas likt ved utregning av karakter på emnet. Ved besvarelse av et nytt spørsmål begynner studenten på et nytt ark.

A

Enten:

Spørsmål i forbindelse med forståelse av rasjonalitet og "primitiv mentalitet" har lenge engasjert antropologer. Diskuter hvorfor dette temaet har stått så sentralt, og vurder argumentene til flere forskjellige forfattere på pensum.

Eller:

Krysskulturell sammenligning er ett av de antropologiske overordnede målene. Hvorfor betraktes dette som vanskelig å gjennomføre? Gi noen eksempler på forslag til hvordan man kan gripe an slike sammenligninger.

B

Enten:

Hvordan kan historie hjelpe oss i forståelsen av koloniale prosesser?

Eller:

Noen hevder at kroppen reflekterer sider ved sosialt liv. Med et slikt fokus på kropper hvordan har antropologer fremstilt forskjeller mellom "enkle" og "komplekse" samfunn. Bruk etnografiske eksempler.

Skoleeksamen våren 2003

Det skal svares på to spørsmål. De to besvarelsene vektet likt ved utregning av samlet karakter på emnet.

Bokmål:

Besvar to av følgende tre oppgaver:

1. Gi en vurdering av hvordan enkelte forfattere på pensum studerer rituell aktivitet. Nytt eksempler.
2. Hvordan kan en forstå relasjonene mellom kjønn, kropp, og makt? Diskuter og bruk eksempler.
3. For antropologen har historie liten interesse. Drøft påstanden. Nytt eksempler.

Nynorsk:

Svar på to av følgjande tre oppgåver:

- 1 Gi ei vurdering av korleis enkelte forfattarar på pensum studerar rituell aktivitet. Nytt eksempel.
- 2 Korleis kan ein forstå relasjonane mellom kjønn, kropp, og makt? Diskuter og bruk eksempel.
- 3 For antropologen har historie lita interesse. Drøft påstanden. Nytt eksempel.

Utsatt eksamen våren 2003

Det skal svares på to spørsmål. De to besvarelsene vektet likt ved utregning av samlet karakter på emnet.

Bokmål:

Besvar to av følgende tre oppgaver:

1. Kulturrelativisme er nødvendig for å kunne etablere og utvikle antropologisk kunnskap. Diskuter påstanden.

2. Hvordan kan en forstå forholdet mellom makt og kultur? Diskuter og bruk eksempler.
3. Diskuter følgende spørsmål: Hvordan kan en forstå totemisme?

Nynorsk:

Svar på to av følgjande tre oppgåver:

- 1 Kulturrelativisme er nødvendig for å kunne etablere og utvikle antropologisk kunnskap. Diskuter påstanden.
- 2 Korleis kan ein forstå forholdet mellom makt og kultur? Diskuter og bruk døme.
- 3 Diskuter følgjande spørsmål: Korleis kan ein forstå totemisme?

English:

Answer two of the following three questions:

1. Discuss the following claim: Cultural relativism is necessary in order to establish and develop anthropological knowledge.
2. How can the relationship between power and culture be understood? Discuss and use examples.
3. Discuss the following question: How can one understand totemism?

Utsatt eksamen våren 2003

Det skal svares på to spørsmål. De to besvarelsene vektet likt ved utregning av samlet karakter på emnet.

Bokmål:

Besvar to av følgende tre oppgaver:

- 1 Kulturrelativisme er nødvendig for å kunne etablere og utvikle antropologisk kunnskap. Diskuter påstanden.
- 2 Hvordan kan en forstå forholdet mellom makt og kultur? Diskuter og bruk eksempler.
- 3 Diskuter følgende spørsmål: Hvordan kan en forstå totemisme?

Nynorsk:

Svar på to av følgjande tre oppgåver:

- 1 Kulturrelativisme er nødvendig for å kunne etablere og utvikle antropologisk kunnskap. Diskuter påstanden.
- 2 Korleis kan ein forstå forholdet mellom makt og kultur? Diskuter og bruk døme.
- 3 Diskuter følgjande spørsmål: Korleis kan ein forstå totemisme?

English:

Answer two of the following three questions:

- 1 Discuss the following claim: Cultural relativism is necessary in order to establish and develop anthropological knowledge.
- 2 How can the relationship between power and culture be understood? Discuss and use examples.
- 3 Discuss the following question: How can one understand totemism?